МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
_____ Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
28 08 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ»

рівень вищої освіти – другий (магістерський)
галузь знань – I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
спеціальність – I4 Медична психологія
Факультет – медико-психологічний
курс навчання – I
кафедра – соціальної медицини та організації охорони здоров'я

Чернівці, 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 225 Медична психологія галузі знань 22 Охорона здоров'я для другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Медична психологія» зі спеціальності І4 Медична психологія галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник робочої програми:

Мандрик-Мельничук М.В. – професор закладу вищої освіти, доктор історичних наук.

Робоча програму схвалено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я 27 серпня 2026 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри **Ігор НАВЧУК**

Робочу програму схвалено на засіданні предметної методичної комісії з дисциплін гігієнічного профілю 31 серпня 2026 року, протокол № 2.

Голова предметної методичної комісії **Святослав ДЕЙНЕКА**

Робочу програму погоджено гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми **Олександр ПОЛІЩУК**

©Мандрик-Мельничук М.В., 2026 рік

ВСТУП

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Робоча програма навчальної дисципліни «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 225 «Медична психологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньо-професійної програми «Медична психологія» зі спеціальності І4 «Медична психологія» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» передбачає опанування:

- ✓ принципами етичного регулювання навчального процесу та наукової діяльності, які діють в Україні, в європейському освітньому просторі, загалом у світі, значенням академічної доброчесності у піднятті престижу українських ЗВО, науковців, студентів, випускників з метою визнання їхніх досягнень в Україні та за кордоном;
- ✓ сукупністю етичних принципів та окреслених Глобальними цілями сталого розвитку ООН (ціль 4 5міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою досягнення належного рівня довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- ✓ потребою в неухильному дотриманні принципів академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками, студентами, тобто правил обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей, проєктів; дотримання норм законодавства, які регулюють авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ✓ механізмів чіткого контролю та самоконтролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- ✓ положеннями діючого в Україні антикорупційного законодавства, механізмами протидії корупції у різних її формах в освітній та інших галузях; формування усвідомленого розуміння сутності корупційних дій та правових наслідків внаслідок їх вчинення;
- ✓ основними знаннями і навичками для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, при підготовці індивідуальних творчих робіт, написанні тез, статтей, наукових проєктів, виготовленні презентаційних матеріалів;
- ✓ основними питаннями використання міждисциплінарних підходів: медичних, філософських, соціологічних, психологічних у розв'язанні складних проблем сучасної медичної теорії та практики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння сукупності етичних принципів та визначених законодавством в Україні, Європі та світі правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та впровадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень; » ознайомлення студентів з новітніми розробками в Україні та світі в галузі етичного регулювання освітньої та наукової діяльності, принципами міжнародного права медико-біологічної діяльності як майбутнього фахівця; ознайомлення з основними

принципами академічної доброчесності, правила їх практичного дотримання; засвоєння основних засад інтелектуальної власності, сутності плагіату та технік, які використовуються у світі з метою протидії зловживанням у сфері наукового пізнання; ознайомлення з основними положеннями антикорупційного законодавства в Україні, найкращими міжнародними практиками протидії корупції.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» базується на попередньому вивченні на рівні повної загальної середньої освіти таких дисциплін, як «Історія України»/інтегрований курс «Історія України і світ», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Українська мова», а також на паралельному здобутті знань з загальної психології, безпеки життєдіяльності, основ біоетики та біобезпеки, психології спілкування, інформаційних технологій у психології та медицині, вступу до спеціальності.

Дисципліна «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» є основоположною для вивчення та розуміння всіх наступних освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою «Медична психологія», адже принципи академічної доброчесності пронизують усі аспекти освітнього процесу, наукової та викладацької діяльності. Йдеться про усвідомлене дотримання правил доброчесності, розуміння їх важливості, репутаційних ризиків для здобувачів освіти, науково-педагогічних, педагогічних працівників та закладу вищої освіти. Дисципліна знайомить зі змістом антикорупційного законодавства, механізмами протидії корупції, новим «Законом України про академічну доброчесність» (2026), уточненнями та доповненнями, які стосуються освітньої, дослідницької діяльності, вимог до академічного письма та мовлення, правил безбар'єрної комунікації, уникання мови ворожнечі, формування та розвитку soft-skills self-skills, що є невід'ємними при вивченні усіх компонентів освітньої програми «Медична психологія», формування академічної культури здобувачів вищої освіти.

Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей і навичок, спрямованих на досягнення глобальних Цілей сталого розвитку до 2030 року, визначених Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН №70/1 та Указом Президента України №722/2019, зокрема:

- Ціль 4 «Якісна освіта» передбачає забезпечення здобуття якісної освіти, мотивацію до навчання, саморозвитку, використання інноваційних освітніх інструментів, які дозволяють здійснювати індивідуальний підхід до здобувачів освіти, створювати комфортні і безпечні умови для навчання, уникання штучних бар'єрів у комунікації, впровадження горизонтального стилю спілкування «викладач-студент», дотримання правил прозорого та справедливого оцінювання результатів навчання, забезпечення доступу до освітніх ресурсів (комп'ютерів, бібліотеки, платформи е-освіти та її постійного оновлення), вдосконалення методик викладання, завдань, лекційних матеріалів, вивчення найкращого міжнародного досвіду, особливо в контексті вимог євроінтеграційних процесів України.
- Ціль 5 «Гендерна рівність» передбачає завдання, пов'язані з забезпеченням рівних прав і можливостей жінок і чоловіків у різних сферах життя, гендерної соціалізації, уникання/ламання гендерних стереотипів, протидію будь-яким формам насильства та дискримінації особи за расовою, гендерної, соціальною ознакою, у тому числі дотримання політики щодо усунення дискримінації трансгендерних людей; заохочення дівчат та жінок до вивчення предметів, обрання галузі, у яких вони недостатньо представлені; ознайомлення з основами міжнародного права та національного законодавства, які регулюють дотримання гендерної рівності.

- Ціль 8 «Гідна праця та економічне зростання» досягається шляхом підготовки кваліфікованих лікарів-психологів, що забезпечує ринок праці фахівцями для галузі охорони здоров'я, сприяє усвідомленому професійному вибору та ефективній організації їхньої подальшої трудової діяльності. У цьому контексті «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» сприяє формуванню навичок, які у майбутньому допоможуть будувати кар'єру, свою команду, прагнути до удосконалення, дотримання принципу family-friendly policy, уникання ейджизму.

1.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1Метою вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» є підготовка магістрів у галузі знань галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», зі спеціальності І4 «Медична психологія», які б володіли достатнім обсягом знань про сукупність етичних принципів і окреслених законом правил, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень; формування у студентів практичних навичок дотримання принципів академічної доброчесності.

1.2Основними завданнями навчальної дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції» є:

1) ознайомлення із сукупністю етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
2) опанування принципами неухильного дотримання академічної доброчесності студентами, магістрантами, здобувачами наукових ступенів, науково-педагогічними та науковими працівниками;
3) формування у студентів навичок обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
4) опанування принципами академічної доброчесності та протидії плагіату в контексті найкращих європейських практик;
5) формування свідомого ставлення до доброчесності як однієї з обов'язкових умов інтеграції української освіти та її досягнень у європейський освітній простір;
6) ознайомлення з правовими механізмами протидії корупції, міжнародним та національним законодавством, яке регулює антикорупційну політику в галузі освіти і науки;
7) ознайомлення з новітніми методиками протидії плагіату Центру академічної доброчесності – консорціуму з понад 200 коледжів та університетів США;
8) закладення фундаменту для подальшого засвоєння студентами знань з профільних теоретичних і клінічних професійно-практичних дисциплін, що вивчаються відповідно до навчального плану, що передбачають викладання дисципліни з формуванням умінь застосовувати знання з дисципліни «академічна доброчесність» у процесі подальшого навчання, здійсненні наукових досліджень, навчанні в аспірантурі, докторантурі, а також у професійній діяльності.

1.3.Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

1.3.1 Відповідно до вимог стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких компетентностей:

- ***інтегральна компетентність:***

здатність компетентно вирішувати професійні виклики діяльності фахівця галузі охорони психічного здоров'я, що передбачає організацію та забезпечення медичної, медико-психологічної та психологічної роботи серед населення та медичних працівників, у т.ч. у випадках невизначеності умов та вимог.

- ***Загальні компетентності:***

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 15. Здатність до національного спротиву.

– ***фахові компетентності спеціальності*** (ФК):

ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацьовування, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій у формі «Матриці компетентностей».

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності (ЗК)					
1	**ЗК 1** Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.	Знати механізми і галузі застосування отриманих знань, прагнути до самовдосконалення, саморозвитку, поглиблювати знання, фокусуватися на конкретних	Критично мислити, коректно дотримуватися принципів гендерної рівності, протидії будь-яким формам насильства, ГЗН, правильно	Правильно будувати міжособистісну комунікацію, володіти різними комунікативними стратегіями, техніками	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем

		проблемах, досліджувати передумови, сутність та шляхи розв'язання	реагувати на різні порушення та ситуації;	безконфліктного спілкування, роботи у фокус-групах, налагоджувати співпрацю в проєктних групах	автономності
2	**ЗК 2.** Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.
3	**ЗК3** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій	Знати про різні типи джерел та літератури, методики їх пошуку, класифікації, роботу з інформаційними порталами, інтернет-бібліотеками, іноземними онлайн бібліотеками	Уміти опрацьовувати наукові праці, відрізняти різні типи джерел, правильно цитувати джерела, бібліографічний опис джерел	Використовувати комунікативні засоби для отримання необхідної інформації	Дотримуватися принципу поваги до людини, принципів безбар'єрності
4	**ЗК4** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Знати методику ідентифікації проблеми, причини її виникнення, ризики, ймовірні наслідки, шляхи розв'язання проблем різної складності	Уміти трансформувати теоретичні знання у практичні навички, застосовувати їх при розв'язанні проблеми	Ефективно комунікувати з метою отримання необхідної інформації, спільного пошуку шляхів розв'язання	Нести відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням прав людини, дискримінацією, булінгом, сталкінгом, зневагою, за вчинені порушення доброчесності
5	**ЗК 7**. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Знати як взаємодіяти з іншими людьми в нових або ж нестандартних ситуаціях,	Уміти керувати власними емоціями, надавати допомогу іншим, хто потребує у нових обставинах, непередбачених ситуаціях	Ефективно діяти, продовжувати працювати над поставленими завданнями	Нести відповідальність за дотримання прав людини, права людини на приватність, особистий простір, належні умови навчання,

					праці, життя в нових умовах
6	**ЗК 8.** Здатність до міжособистісної взаємодії.	Знати різні способи налагодження комунікації, використовувати різні засоби, які допомагають ефективній комунікації	Уміти підбирати правильну стратегію комунікації, враховуючи і комунікацію з людьми із особливими потребами	Ефективно налагоджувати комунікацію з різними людьми, доносити інформацію, отримувати зворотній зв'язок	Нести відповідальність за етику спілкування, поведінки, уникання мови ворожнечі
7	**ЗК9** Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.	Знати правила командної роботи, таймінгу і тайм-менджменту, пітчингу проєкту	Уміти розподіляти доручення в команді, фокусувати членів команди на конкретних цілях, працювати з дотриманням часових обмежень	Комунікувати з метою налагодження ефективної співпраці, прагнення почути, дати можливість висловитися, залучати усіх члені команди до роботи	Розуміти суть відповідальності кожного учасника освітнього процесу за якість здобутих знань, дотримання етичних правил під час різних форм контролю рівня знань
8	**ЗК10** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати основні поняття, зміст дефініцій, які пов'язані з академічною доброчесністю, уміти ідентифікувати різні форми порушень у навчальній та науковій діяльності, будувати логічні зв'язки між порушеннями доброчесності, різними формами плагіату та якістю отриманих знань, репутаційними ризиками для особистості студента, викладача, університету. Володіти знаннями про фундаментальні цінності Європейського освітнього простору, інструменти протидії корупції	Уміти самостійно складати усі види студентських письмових робіт, з дотриманням вимог академічного письма, застосування креативного підходу до написання есе, тез, підготовки виступів, самопрезентації; уміти дотримуватися логічної схеми та авторського підходу до презентацій, пітчингу проєктів, стартапів, тез; уміти працювати з джерелами, аналізувати	Володіти навичками міжособистісної та професійної комунікації, ефективного слухання та навчання, використовувати різні жести та уміти їх читати з метою кращого розуміння виступу, повідомлення, володіти навичками командної роботи, таймінгу та тайм-менеджменту	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності

			інформацію		
9	**ЗК12** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Знати міжнародне і та національне законодавство, яким забезпечується дотримання рівних прав і можливостей, громадянських прав, свобод, розуміти сенс цінностей громадянського суспільства та важливості їх визнання	Уміти дотримуватися законодавчих норм у повсякденному житті, навчанні, майбутній професійній діяльності, визнавати положення етичних кодексів, корпоративної етики	Дотримуватися етики спілкування під час комунікації, вміти користуватися різними комунікативними стратегіями з дотриманням прав людини, поваги до чужої думки, гідності людини	Нести відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням прав людини, дискримінацією, булінгом, сталкінгом, зневагою людини за статтю, расовою та національною приналежністю, сексуальною орієнтацією
10	**ЗК13** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	Знати морально-етичні засади освітньої та наукової діяльності, алгоритм дій у разі помічених порушень, дій, вчинених проти гідності особи; усвідомлювати роль академічної етики, академічної свободи, автономії у розвитку сучасного університету, виконанні його місії, візії.	Уміти дотримувати етичних норм, користуватися нормами міжнародного та національного законодавства, практично їх використовувати у разі потреби реагування на порушення	Використовувати різні комунікативні стратегії, засоби, інструменти, які роблять ефективним освітній процес, впливають на якість отриманих знань, умінь і навичок	Нести відповідальність за порушення корпоративної етики, положень, які регулюють академічну культуру всередині університету
11	**ЗК14** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись	Знати основи запобігання корупції, суспільної та	Оволодіти навичками письмового та усного	Опанувати здатністю аналізувати чинники,	Нести відповідальність за адміністративні правопорушення,

	принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх R професійній діяльності, знати основні положення національного та міжнародного законодавства, які характеризують антикорупційну політику в освіті та науці	академічного мовлення, добросовісного і самостійного виконання студентських робіт (есе, тез, лабораторних, наукових проєктів), правильного оформлення робіт з метою уникання порушень доброчесності та корупційних дій	умови і причини вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, визначати шляхи їх усунення	пов'язані з порушенням прав людини, дискримінацією, булінгом, сталкінгом, зневагою, за вчиненні порушення доброчесності, уміти їх ідентифікувати і уникати
12	**ЗК 15.** Здатність до національного спротиву.	Знати і усвідомлювати сенс національного спротиву, у яких формах він проявляється, що означає «громадянська позиція», «патріотизм», ідентичність	Оволодіти навичками інформаційної гігієни, уникання шкідливих джерел інформації, знати алгоритм дій громадянина у різних ситуаціях під час війни	Опанувати здатність надавати допомогу постраждалим, дбати про власну безпеку	Нести відповідальність за власне життя, вчинки, дії, які потенційно можуть нанести шкоду державним інтересам
Фахові (спеціальні) компетентності (ФК)					
1	**ФК 1.** Здатність до збирання та критичного опрацьовування, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.	Критичне осмислення проблем у галузі а на межі галузей знань.	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності.	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.
2	**ФК 16.** Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд

		знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.	провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.	нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	та колективів.

1.3.2. Згідно з вимогами стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує формування таких **програмних результатів навчання (ПРН):**

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати, систематизувати та оцінювати інформацію, застосовувати її для оптимізації фахової медико-психологічної практики.

ПРН 13. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проєктів у сфері медичної психології.

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти у сфері охорони психічного здоров'я, та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- диференціювати та аналізувати принципи академічної доброчесності;
- ідентифікувати принципи формування академічної культури;
- диференціювати та аналізувати принципи дотримання прав інтелектуальної власності;
- ідентифікувати плагіат;
- сформувати практичні навички до написання наукових текстів.
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- формулювати особисті погляди, думки;
- посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право;
- інтерпретувати отриманні знання в повсякденному спілкуванні для особистсіного зростання як людини та майбутнього лікаря;
- використовувати основні статті медичних кодексів у своїй практичній діяльності;
- володіти законодавчою базою для запобігання етичних та моральних порушень;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Уміти:

- оперувати категоріями та доктринами;
- використовувати методи самонавчання;
- оцінювати рівень мотивації;
- постійно вдосконалювати свій освітній та загально культурний рівень;
- самостійно виконувати освітню та наукову діяльність;
- правильно працювати з джерелами та використовувати матеріали і напрацювання інших авторів, науковців у своїх роботах, правила цитування.

Демонструвати:

- глибоке розуміння суспільної і соціальної значущості дотримання принципів доброчесності, морально-етичної регламентації освітньої та наукової діяльності;

- здатність представляти результати своїх напрацювань публічно, вести дискусію і відстоювати власну позицію;
- негативне ставлення до плагіату, фактів порушення авторського права.

2.ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: лекції – 10 годин, семінарські заняття – 10 годин, самостійна робота – 70 годин.

2.1 Опис навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни	**Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти, форма здобуття освіти**	**Характеристика навчальної дисципліни**
Кількість кредитів –3	Галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність спеціальності І4 «Медична психологія»	Курс – 1
		Семестр – 1
Загальна кількість годин – 90	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Лекції – 10 год.
Кількість аудиторних годин – 20		Семінарські – 10 год.
Кількість годин самостійної роботи здобувача – 70	Форма здобуття освіти: (денна)	Самостійна робота – 70 год.
		Вид підсумкового контролю: залік

2.2. Структурований план навчальної дисципліни

Модулі/змістові модулі	Кількість годин, у тому числі				рік навчання, семестр	вид підсумковог о контролю
	Всього годин/ кредитів ЄКТС	аудиторних		СРС		
		лекцій	семінарсь ких занять			
Модуль1. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції	90 / 3	10	10	70	1-й, І-й	залік
РАЗОМ	**90 / 3**	**10**	**10**	**70**		

2.3 Зміст програми

Короткий зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Конкретні цілі:

- ознайомити з основними поняттями, сформувати уявлення про предмет, обєкт, завдання та місце академічної доброчесності в системі психологічних і медичних наук;
- ознайомити зі сукупністю етичних принципів та окреслених міжнародним, українським законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;
- ознайомитися з фундаментальними принципами неухильного дотримання академічної доброчесності в ЄС, світі, сформувати уміння ідентифікувати різні форми порушень та застосовувати алгоритми дій у разі виявлення;
- сформувати навички фокусування на виконанні складних завдань, критичного мислення, емоційного інтелекту, академічного письма і мовлення, презентації власних ідей, які дозволяють уникати списування та допомагають самостійно опановувати матеріал, виконувати різні завдання та керувати власним часом;
- ознайомити з правилами обов'язкового посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- сформувати свідоме ставлення до доброчесності як однієї з обов'язкових умов інтеграції української освіти та її досягнень у європейський освітній простір;
- ознайомлення з правовими механізмами протидії корупції, міжнародним та національним законодавством, яке регулює антикорупційну політику в галузі освіти і науки.

ТЕМА 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету. Закон України про академічну доброчесність» (18.12.2025, уведений у дію з 31.07.2026) та міжнародні правові регулятори доброчесності.

Академічна доброчесність - сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками. Використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

ТЕМА2. Академічна культура й етика у вищій освіті.

Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов`язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів

вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).

ТЕМА 3. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство.

Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері. Заходи, спрямовані на запобігання і протидію корупції. Форми прояву корупції в освітній та науковій сферах. Найкращі світові практики протидії корупції в університетському середовищі.

ТЕМА 4. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів Сполучених Штатів Америки та країн, що входять до Європейського освітнього простору.

Плагіат, як порушення авторського права та крадіжка інтелектуальної власності. Розуміння плагіату з античності. Encyclopedia Americana, в основі плагіату – присвоєння авторства певного твору; використання однакових тем та ідей є основою наукового дослідження та творчості, «запозичення» оригінального методу їх дослідження і опрацювання. Закон України «Про вищу освіту», «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання». Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні. Університетські положення про запобігання плагіату.

ТЕМА 5. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.

Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах. Дослідження Центру академічної порядності (*Center for Academic Integrity)* у США та інші. Соціологічні опитування, статистичні дані; порівняння даних опитувань в українських ЗВО з європейськими та американськими. Висновки щодо рівня академічної культури та основних проявів академічної нечесності, які належить подолати в українських ЗВО. Типи антиплагіатних програм, їхня ефективність у протидії проявам різних форм плагіату.

ТЕМА 6. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.

Поняття інтелектуальної власності (як аналогу до матеріальної власності) від доби Просвітництва до сьогодення. Інтелектуальна власність у постіндустріальному й інформаційному суспільстві. Авторське право: від першого закону про авторське право («Статут королеви Анни» в Англії у 1710 р. закріпив за автором виключне право на опублікування свого твору протягом 14 років) до сьогодні. Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір World Intellectual Property Organization з авторського права (WIPO, 1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Договір WIPO про виконання і фонограми (1996) тощо.

ТЕМА 7. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.

Закон України «Про авторське право та суміжні права» (зі змінами і доповненнями від 2022, 2023, 2024 рр. Закон України «Про вищу освіту» ст. 69 «Права інтелектуальної власності та їх захист»). Різноманіття об’єктів авторського права: наукові тексти, літературні твори, музичні твори, драматичні твори, твори образотворчого мистецтва, кінофільми і

аудіовізуальні твори, архітектурні роботи, комп`ютерні програми тощо. Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування, цитування з належним покликання на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо. Концепція «суспільного надбання»: як можна використовувати оригінальні твори («На старому полі рік за роком зростає нове зерно; зі старих книг, во славу Бога, нам знання нове дано» (Джеффрі Чосер, англійський поет XIV ст.)).

ТЕМА 8. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.

Стилі сучасної української мови (науковий, діловий, художній, публіцистичний, розмовний); сфера застосування, мета, мовні засоби. Мовні засоби наукового стилю (підстилі: науково-популярний і науково-навчальний): використання наукових термінів, таблиць, схем; оперування абстрактними поняттями; використання цитат; логічна послідовність; однозначність; аргументованість викладу; уживання складених речень тощо. Усна й писемна форми наукового стилю. Наукова лексика; фахова мова (= підсистема мови, в якій використовують термінологію та інші лінгвістичні засоби, призначена для запобігання неоднозначності спілкування в конкретній предметній галузі (ДСТУ 3325-96)).

ТЕМА 9. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.

Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування.

ТЕМА 10. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності

«Моральний кодекс чи «корпоративні етичні програми» є збіркою моральних норм та настанов, що стимулюють прийняття певних рішень та виконання конкретних дій у стосунках з іншими людьми в рамках професійного середовища» (Герхард Зеха)). Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов`язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше? («Важливим є не Кодекс честі як такий, а процес обговорення та зусилля, які докладаються для створення середовища академічної чесності та взаємної довіри» (Дерек Бок, президент Гарвардського університету, 1971–1991).

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви тем	Кількість годин				
		Усього	У тому числі			
			Лекції	семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота

Модуль 1. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ						
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету. Закон України про академічну доброчесність» (введений в дію з 2026) та міжнародні правові регулятори доброчесності.	8	2		6	
2	Тема 2. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов`язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі.	8		2	6	
3	Тема 3. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство. Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері.	14	2		12	
4	Тема 4. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до Європейського освітнього простору.	6	2		4	
5	Тема 5. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.	8		2	6	
6	Тема 6. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.	4	2		2	
7	Тема 7. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.	6		2	4	
8	Тема 8. Наукове мовлення. Робота з текстами, науковими джерелами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне	6	2		4	

	значення.					
9	Тема 9. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування	12		2	10	
10	Тема 10. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності	12		2	10	
10						
	Індивідуальна робота (за наявності)					6
	РАЗОМ годин за модуль	20	10	10	64	
	РАЗОМ годин за дисципліну:	**90**	**10**	**10**	**64**	**6**

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

4.1 Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ		
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету. Закон про академічну доброчесність» (введений в дію з 2026) та міжнародні правові регулятори доброчесності.	2
2	Тема 3. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство. Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері.	2
3	Тема 4. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до Європейського освітнього простору.	2
4	Тема 6. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.	2
5	Тема 8. Наукове мовлення. Робота з текстами, науковими джерелами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.	2
РАЗОМ годин за модуль		**10**
РАЗОМ годин за дисципліну*		**10**

4.2. Тематичний план семінарських занять

№	Назва теми	Кількість

		годин
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ		
1	Тема 2. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов`язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода. Доброчесність викладача та адміністрації як передумова доброчесності студента. Academic Integrity (академічна порядність; академічна цілісність) через поєднання фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі.	2
2	Тема 5. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.	2
3	Тема 7. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.	2
4	Тема 9. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування	2
5	Тема 10. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності	2
РАЗОМ годин за модуль		**10**
РАЗОМ годин за дисципліну		**10**

4.3 Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ		
1	Тема 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету	6
2	Тема 2. Академічна культура й етика у вищій освіті. Нерозривність принципів академічної свободи і відповідальності; прав і обов`язків усіх учасників навчального процесу. Інтелектуальна свобода.	6
3	Тема 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів США та країн, що входять до Європейського освітнього простору.	4
4	Тема 4. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.	6
5	Тема 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.	2
6	Тема 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.	4
7	Тема 7. Наукове мовлення. Робота з текстами, науковими джерелами та оформлення посилань на них. Культура спілкування (комунікації) у	4

	традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.	
8	Тема 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації. Опанування академічним письмом, комунікативними навичками як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування	10
9	Тема 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності	10
10	Тема 10. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство. Застосування антикорупційного законодавства України в освітній сфері.	12
	Разом годин підготовки до семінарських занять – теоретична підготовка та напрацювання практичних навичок	64
	Виконання індивідуального дослідного завдання за обраною темою	6
РАЗОМ годин:		**70**

5.ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Комунікаційна культура сучасного фахівця як чинник доброчесності.
2. Досвід боротьби з порушеннями академічної доброчесності в освітніх закладах Польщі.
3. Європейський освітній простір та інтеграція України: історія, сучасність.
4. Студентська мобільність: можливості міжнародних програм для українських студентів.
5. Мотивація студента до навчання
6. Мотивація студента до наукової діяльності.
7. Новітні освітні інструменти як один з чинників підвищення інтересу студентів до доброчесного навчання.
8. Чинники, які провокують корупційні дії в освіті.
9. Механізми протидії корупції в університетах Великої Британії.
10. Механізми попередження плагіату в університетах США.
11. Що спонукає людину до корупційних дій: психологічні аспекти.
12. Болонський процес: історія, еволюція, впровадження в європейських країнах та Україні.
13. Євроінтеграція вищої освіти України: історія, проблеми, переваги.
14. Стандарти доброчесності в наукових дослідженнях.
15. Форми порушення авторського права в Україні.
16. Особливості антикорупційного законодавства в Україні.
17. Конфлікт інтересів у вищій освіті: ризики, наслідки.
18. Академічна свобода як одна з гарантій доброчесності.
19. Практична реалізація принципів академічної доброчесності: як це працює?
20. Міжнародне правове регулювання впровадження академічної доброчесності.
21. Повага і толерантність в освіті.
22. Безбар’єрність як обов’язкова умова сучасної університетської освіти.
23. Освітні студентські стартапи: методика підготовки та презентації.
24. Можливості академічної мобільності для європейських студентів.
25. Чинники, які провокують порушення академічної доброчесності.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1. Основні поняття, підходи та завдання дисципліни «Академічна доброчесність та механізми протидії корупції». Академічна культура, академічна доброчесність – соціальний капітал та престиж сучасного університету.

- Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками у різних країнах світу.
- Академічна культура й етика у вищій освіті.
- Інтелектуальна свобода.
- Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).

ТЕМА2. Академічна культура й етика у вищій освіті.

- Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).
- Болонська декларація.

ТЕМА 3. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання. Академічна культура в університеті: на прикладі університетів Сполучених Штатів Америки та країн, що входять до Європейського освітнього простору.

- Закон України «Про вищу освіту», «академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання».
- Цінності та цілі вищої освіти в Канаді, США, Швеції, Польщі, Великобританії. Дослідження щодо дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності в університетах.

ТЕМА 4. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції у контексті цінностей та цілей вищої освіти.

- Дотримання засад академічної доброчесності та виявів академічної нечесності у західних університетах.
- Типи антиплагіатних програм, їхня ефективність у протидії проявам різних форм плагіату.

ТЕМА 5. Інтелектуальна власність та ймовірні форми її порушення. Формування академічної культури. Правове регулювання авторського права в Україні у різних галузях: механізми та проблеми впровадження.

- Міжнародні договори із забезпечення авторського права, чинні на території України: Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (вперше прийнята 1886), Всесвітня конвенція про авторське право (прийнята в Женеві 1952 р.), Договір ВОІВ з авторського права (1996), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961), Договір ВОІВ про виконання і фонограми (1996) тощо.

ТЕМА 6. Авторське право в Україні. Національне законодавство про інтелектуальну власність.

- Можливості й правила використання інтелектуальної власності: копіювання для особистого користування, цитування з належним покликання на оригінал, фотокопіювання для дослідницького використання тощо.

ТЕМА 7. Наукове мовлення. Робота з текстами та оформлення посилань на них. Культура спілкування у традиції академічної доброчесності. Кодекс професійної етики: поняття та юридичне значення.

- Алгоритм пошуку джерел та літератури для написання наукових тез.
- Написання тексту. Робота з різними опціями в текстовому редакторі WORD.
- Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом.
- Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику»

ТЕМА 8. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.

- Опанування академічним письмом
- Комунікативні навички та стратегії як необхідна передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного соціокультурного та міжкультурного спілкування.

ТЕМА 9. Професійні кодекси як транслятори фундаментальних моральних принципів в усі сфери професійної діяльності

- Кодекси професійної етики = формування корпоративних правил: від Клятви Гіппократа до сучасних професійних кодексів; їхні завдання та імперативи; гуманітарний вимір; балансування між мораллю та правом.
- Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси.
- Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських університетів.
- Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов`язків сторін.

ТЕМА 10. Правові засади та механізми запобігання і протидії корупції в закладі вищої освіти. Засади антикорупційної політики в Україні. Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії корупції в національне законодавство.

- Найкращі світові практики протидії корупції в університетському середовищі.

Для виконання СРС пропонуються письмові завдання

1. Скласти перелік проявів та форм академічної доброчесності.
2. Навести приклади з досвіду західних університетів методи покарання за нечесність.
3. Пробне написання наукового есе, наукових тез, доповіді. Алгоритм виконання з дотриманням принципів академічної доброчесності.
4. Правила оформлення посилань на різні типи джерел: український та західний досвід. Практична робота студентів.
5. Опрацювати текст Бухарестської конференції (2004 р.). Визначити ключові положення, які визначають її важливість для Європейського освітнього простору і України.
6. Скласти перелік форм навчальної та наукової діяльності студентів, які мають здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності.
7. Опрацювати «Закон про освіту» та «Закон про вищу освіту» і виписати положення, які стосуються академічної доброчесності.
8. Закон України «Про запобігання корупції» (остання редакція цього закону від 11 жовтня 2024 р.).

9. Яке українське законодавство регулює повагу до інтелектуальної власності та запровадження санкцій до порушників? Складіть перелік ймовірних видів порушень інтелектуальної власності.
10. Скласти список джерел та літератури до теми тез. Особливість роботи з електронними ресурсами.

7.МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Вербальні методи: лекція, бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою, законодавчою базою, робота у фокус-групах, пітчінг.
2. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.
3. Практичні методи: робота з джерелами, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота.
4. Інтерактивні методи: дискусія, «світове кафе», робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, «відкритий простір».

8.МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ (у тому числі критерії оцінювання результатів навчання)

8.1 Форма, порядок, методика та критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті відповідно до конкретних цілей теми, а також під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент опрацьовує самостійно та вони не входять до структури семінарського заняття. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної та практичної підготовки студентів.

8.2 Форма, порядок, методика та критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи.

Студент може виконувати додаткові завдання пошукового, аналітичного, творчого, дослідницького характеру, брати участь у конференціях з власними тезами, доповідями, готувати самостійно презентаційні матеріали, працювати із законодавчою базою.

Таблиця оцінювання виконання студентами індивідуальної роботи

Студент виконав роботу (тези, презентацію, доповідь) із дотриманням принципів академічної доброчесності, самостійно її оформив відповідно до стандартів, презентував цю роботу у форматі пітчингу, виступу на студентській конференції	**10**
Студент виконав роботу з допущенням неточностей при оформленні роботи, публічно презентував її	**8**
Студент виконав роботу із допущенням стилістичних, синтаксичних помилок, публічно її не презентував	**6**
Не підготував жодної індивідуальної роботи	**0**

8.3 Умови допуску до складання заліку.

До заліку допускаються студенти, які успішно виконали усі завдання та отримали оцінки за роботу на семінарських заняттях, виконали необхідні завдання у разі пропуску заняття з поважних чи без поважних причин.

8.4 Форма, порядок, методика та критерії оцінювання під час проведення під час проведення підсумкового контролю (заліку).

Підсумковий контроль знань з дисципліни здійснюється у формі заліку. Форма проведення підсумкового контролю має бути стандартизованою та включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Конкретні форми контролю з дисципліни визначаються

в робочій навчальній програмі. Максимальна кількість балів підсумкового контролю дорівнює 200 балів. На останньому семінарському занятті здійснюється складання заліку. Залік вважається таким, що його студент склав, якщо він набрав з дисципліни не менше 125 балів.

9.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІКУ)

9.1 Перелік теоретичних питань до заліку

1. Розкрити зміст поняття «академічна доброчесність». Значення дотримання принципів «академічної доброчесності» в освітній, науково-педагогічній та творчій діяльності.
2. Методика контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.
3. Авторське право: сутність, значення, використання в освіті, науці та мистецтві. Форми порушення авторського права та наслідки. Законодавче регулювання авторського права в світі та Україні.
4. Академічна культура і етика у закладі вищої освіти. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі (прийнята Міжнародною конференцією з етичних та моральних аспектів вищої освіти та науки в Європі, вересень 2004).
5. Інтелектуальна свобода.
6. Плагіат в освіті: форми крадіжки інтелектуальної власності.
7. Програми, які використовуються в світі з метою запобігання (виявлення) плагіату в освіті та науці.
8. Умови і причини «епідемії плагіату» в України. Іміджеві наслідки цього негативного явища для українських студентів, науковців, фахівців.
9. Академічна культура в університеті: дослідження Центру академічної доброчесності у США.
10. Інтелектуальна власність у постіндустріальному та інформаційному суспільстві.
11. Історичні аспекти виникнення авторського права.
12. Українське законодавство про інтелектуальну власність.
13. «Закон України про вищу освіту», Закон України про академічну доброчесність» (18.12.2025, діє з 31.07.2026), «Закон України про авторське право..» про права інтелектуальної власності та їх захист. Різноманіття об’єктів авторського права (наука, література, музика, драматургія, живопис, кіно, ІТ-програмування.
14. Академічна доброчесність і користування інтернет-ресурсами, сайтами, порталами, електронними виданнями.
15. Наукове мовлення: сутність, вимоги, значення. Мовні засоби наукового стилю.
16. Культура мовлення, мовленнєвий етикет як компонент комунікації.
17. Академічне письмо. Основні підходи до написання наукової роботи (есе, тези, стаття).
18. ДСТУ – стандарти при оформленні кваліфікаційних та наукових робіт.
19. Сучасні вітчизняні й зарубіжні професійні кодекси (приклади): Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України (2008); Етичний кодекс ученого України (2009), Кодекс наукової етики (проект, 2005); «Положення про професійну етику» Американської асоціації університетських професорів (1966, 1987 (зі змінами)) тощо.
20. Положення університетів щодо регулювання етичних норм; кодекси честі університетів; правила поведінки студентів: приклад американських вишів.
21. Кодекси честі українських вишів. Формування партнерства «студент – викладач», «студент – студент», «студент – адміністрація» через нерозривність прав і обов`язків сторін. Моральне засудження чи юридичні наслідки порушення – що важливіше
22. Авторське право : немайнові авторські права, майнові авторські права.
23. Антикорупційна політика: суть, зміст, напрямки, законодавче регулювання в освіті та науці.

24. Вплив корупції на якість освіти, академічну мобільність, репутацію ЗВО та механізми протидії її різним проявам.

9.2 Перелік практичних завдань та робіт до заліку:

- Практична робота: написання роботи, взявши за основу слова Роберта А. Гарріса «Плагіат – це використання слів чи ідей іншої людини, не віддаючи їй належне».
- Скласти алгоритм роботи над підготовкою та написанням наукових тез.
- Описати алгоритм складання та компоненти резюме, CV.
- Скласти порівняльну таблицю за поданим зразком: різниця між академічним плагіатом та порушенням авторського права.
- Що таке «антиплагіатна програма», її види, методика її використання (Практична робота в бібліотеці з каталогами, періодичними виданнями, наочне ознайомлення з роботою «антиплагіатної програми» в БДМУ).
- Практична робота: Які типи завдань провокують плагіат серед учнів та студентів? (тестування студентів) з обговоренням результатів.
- Чи може дистанційне навчання бути чесним ? (якщо так, то яким чином, якщо ні, то також з яких причин – скласти таблицю в дві колон

10.СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛУ БАЛІВ

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти
Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 200балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 190 балів та 10 самостійну роботу студента), за результатами модульного підсумкового контролю – 200 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Поточна навчальна діяльність	**Кількість балів**
	Модуль 1
Семінарське заняття № 1	5/38
Семінарське заняття № 2	5/38
Семінарське заняття № 3	5/38
Семінарське заняття № 4	5/38
Семінарське заняття № 5	5/38
Разом	**190**
Самостійна (індивідуальна) робота	**10**
Разом сума балів за поточну навчальну діяльність	**200**
Всього сума балів за дисципліну	**200**

При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали:

навчальних годин/ кількість	змістових модулів, їх	семінарських	Конвертація у бали традиційних оцінок		Мінімальна кількіс
			Традиційні оцінки	ін ди ви ди	

			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 90/3	1 (№1-5)	5	38	31,5	25	0	10	125

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» (25 балів), на кількість тем (5) у модулі. Студент допускається до заліку при виконанні умов навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше:

Мінімальна кількість балів за поточну навчальну діяльність, що є допуском до підсумкового модульного контролю	**Кількість балів**
	Модуль 1
Мінімальна кількість балів, що відповідає оцінці «3» помножена на кількість занять	5 х 25 =**125**
Мінімальна кількість балів за підсумкове залікове заняття	**25**
Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент	**125**

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість семінарських занять з додаванням балів за індивідуальну самостійну роботу, яку студент при бажанні може виконати:

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність, яку може набрати студент	**Кількість балів**
	Модуль 1
Максимальна кількість балів, що відповідає оцінці «5» помножена на кількість занять з додаванням балів за індивідуальну роботу	5 х 38 + 10 = 200
Максимальна кількість балів за підсумкове залікове заняття	38
Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	**200**

Оцінювання дисципліни:
Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, які виконали всі умови навчальної програми. По завершенню вивчення дисципліни на останньому практичному занятті оцінка за дисципліну вираховується шляхом додавання балів, отриманих на усіх п’яти заняттях з додаванням оцінки за індивідуальну роботу.
Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами залікової роботи).

Кількість балів з дисципліни, яка нарахована студентам, конвертується в **4-ри бальну (традиційну)** шкалу таким чином:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 180 до 200	«5»
Від 150 до 179	«4»
Від 149 балів до 125*	«3»
Нижче 125 балів	«2»

11.МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

11.1 Нормативне забезпечення викладання дисципліни (*нормативно-правові акти, стандарти тощо*):

- Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX (2026)
  - Положення про організацію освітнього процесу – https://cutt.ly/ArUqCMFh;
  - Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу – https://cutt.ly/yrUqVPvn
  - Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять – https://cutt.ly/jrUqBS36
  - Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – https://cutt.ly/3rUqMAbV
  - Кодекс академічної доброчесності – https://cutt.ly/Fyj4fyHY
  - Положення про запобігання академічному плагіату – https://cutt.ly/MrUq6QAt
  - Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркових дисциплін – https://cutt.ly/srUwo6Ci
  - Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – https://cutt.ly/SrUwp1ie
  - Правила поведінки здобувачів освіти – https://cutt.ly/byxr49xk
  - Правила внутрішнього трудового розпорядку – https://cutt.ly/UrUwiACe

11.2 Методичне забезпечення лекцій (*конспекти лекцій, презентації лекцій, наочні матеріали тощо*):

1. Марія Мандрик-Мельничук. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції: підручник. – Чернівці: БДМУ, 2025. – 198 с.

11.3 Методичне забезпечення практичних занять (*методичні розробки методичні вказівки, ситуаційні задачі, тестові завдання тощо*):

1. Марія Мандрик-Мельничук. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції: підручник. – Чернівці: БДМУ, 2025. – 198 с.

11.4 Методичне забезпечення самостійної роботи (*методичні вказівки, завдання для самостійної роботи тощо*):

1. Марія Мандрик-Мельничук. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції: підручник. – Чернівці: БДМУ, 2025. – 198 с.

11.5 Методичне забезпечення проведення підсумкового контролю (*ситуаційні задачі, тестові завдання, практичні завдання тощо*):

1. Марія Мандрик-Мельничук. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції: підручник. – Чернівці: БДМУ, 2025. – 198 с. (перелік практичних завдань з описом та

коментарями для виконання, алгоритми виконання окремих самостійних завдань, кейси, тестові завдання, переліки питань до кожного семінарського заняття).

11.6 Навчально-інформаційне та ілюстративне забезпечення *(стенди, сайт кафедри, електроні навчальні матеріали на Електронній освітній платформі БДМУ тощо)*:
Лекції у форматі презентаційних матеріалів, ілюстрації, документи, зразки, форми, завантажені на електронній освітній платформі БДМУ ЄОсвіта

11.7 Навчально-технічне забезпечення *(мультимедійний проектор, ноутбук, фліпчат, дошка для фліп-чату, маркери, колонки)*:

12.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

12.1Основна:

1. Марія Мандрик-Мельничук. Академічна доброчесність та механізми протидії корупції: підручник. – Чернівці: БДМУ, 2025. – 198 с.
2. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (у рамках діяльності Проєкту сприяння академічній доброчесності – SAIUP, що впроваджується Американською Радою з міжнародної політики. Упорядники: В. Бахрушин та Є. Ніколаєв.
3. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiyachi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti
4. Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. URL: ttp://www.saiup.org.ua/resursy/rekomendatsiyishhodo-vprovadzhennya-etychnyh-kodeksiv-v-ukrayinskyh-vyshhyh-navchalnyhzakladah/
5. Етичний кодекс ученого України. URL: https://www.znu.edu.ua/etychnyj-odexuchenogo-Ukrajiny.pdf

12.2Допоміжна:

1. Закон України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.) ст. 42 «Академічна доброчесність» URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3
2. Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX (2025/2026)
3. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». Стаття 1 «Основні терміни та їх визначення». URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19
4. Звіт про результати моніторингу прозорості антикорупційної політики закладів вищої освіти України «Індекс прозорості антикорупційної політики закладів вищої освіти (2017)».URL: http://europrojects.org.ua/home/projects/complaence/transparency_index/
5. Маккейн Д., Павела Ґ. Принципова боротьба за академічну доброчесність - думка професорів Центру академічної доброчесності. URL: http://www.saiup.org.ua/resursy/pryntsypova-borotba-za-akademichnu-dobrochesnist-dumka-profesorivtsentru-akademichnoyi-dobrochesnosti/
6. Academic Conduct Policy. Harvard University Graduate School of Design Resource Center. URL: http://www.gsd.harvard.edu/resources/academic-conduct/
7. Academic Integrity Violations: The UC San Diego Response. URL: http://www.math.ucsd.edu/~sncurry/142b_w17/Sanctioning-Guidelines.pdf
8. Avoiding Plagiarism, Self-plagiarism, and Other Questionable Writing Practices: A Guide to Ethical Writing. URL: https://ori.hhs.gov/avoiding-plagiarism-self-plagiarismand-other-questionable-writing-practices-guide-ethical-writing
9. Definitions and Examples of Academic Misconduct. The Center of Student Conduct University of California, Berkley. URL: http://sa.berkeley.edu/conduct/integrity/definition

10. Ian Smith, Tom Hamilton. Ethical behavior of all actors in education - Volume 3 of Publications of the Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity in Education (ETINED). URL: https://rm.coe.int/16806d2b6f
11. The Ethics of Self-Plagiarism. URL: http://www.ithenticate.com/resources/papers/ethics-of-self-plagiarism
12. The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region. Higher Education in Europe, 29:4, 503-507. URL: https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03797720500083922
13. Fishman T. «We know it when we see it» is not good enough: toward a standard definition of plagiarism that transcends theft, fraud, and copyright. 4th Asia Pacific Conference on Educational Integrity (4APCEI). 28-30 September 2009, University of Wollongong NSW Australia. 2010, p.1-4. URL: http://ro.uow.edu.au/apcei/09/papers/37The Netherlands Code of Conduct for Scientific Practice. URL: https://www.vsnu.nl/files/documenten/Domeinen/Onderzoek/The_Netherlands_Code_of_Conduct_for_Scientific_Practice_2012.pdf
14. Undergraduate Honor System. Honor Code Manual. Virginia Polytechnic Institute and State University. URL: https://registrar.vt.edu/content/dam/registrar_vt_edu/documents/governance/2015-2016/HONOR-CODE-MANUAL-10-9-15.pdf
15. Understanding and Avoiding Plagiarism. URL: https://ctl.yale.edu/writing/usingsources/understanding-and-avoiding-plagiarism
16. What Is Plagiarism? URL: https://communitystandards.stanford.edu/student-conduct-process/honor-codeand-fundamental-standard/additional-resources/what-plagiarism
17. What Is Plagiarism? URL: https://ctl.yale.edu/writing/using-sources/understanding-and-avoiding-plagiarism/what-plagiarismYale Center for Teaching and Learning. National Science Foundation. Part 689 -Research Misconduct. URL: https://www.nsf.gov/oig/_pdf/cfr/45-CFR-689.pdf

12.3 Інформаційні ресурси

1. Електронна освітня платформа БДМУ (https://eosvita.bsmu.edu.ua
2. Сайт Буковинського державного медичного університету. URL: www.bsmu.edu.ua
3. Сайт кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я https://ozo.bsmu.edu.ua/
4. Закон України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX (2026)
5. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
6. Кохрейнівська бібліотекаwww.cochrane.org
7. Національна медична бібліотека США – MEDLINEwww.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
8. Канадський центр доказів в охороні здоров'яwww.cche.net
9. http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203
10. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
11. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com...